

מתודולוגיות פמיניסטיות א': מגמות בחקר החברה והתרבות / ד"ר יעל לוי חזן
סמסטר א' תשע"ז

דוא"ל: hazanya@post.bgu.ac.il
שעת קבלה: יום ג' 9:00-10:00 (בתיאום מראש)

תיאור הקורס:

קורס זה מבקש להעמיק במתודולוגיות מחקר פמיניסטיות. בחלק א' נכיר מתודולוגיות שונות שהתפתחו לאור גלי הפמיניזם ולאור מגמות בביקורת התרבות. נבחן את המתודולוגיות בשדות ידע ויצירה שונים: מדע, היסטוריה, ספרות, קולנוע ואמנות, וכן נתנסה בהפעלתן בשדות אלה. בחלק ב' נכיר את היסודות הפילוסופיים והנחות היסוד של המחקר האיכותני, נתוודע למסורות מחקר מרכזיות וחדשניות, נתנסה בתכנון מערך המחקר, איסוף נתונים ודרכי כתיבה של מחקר איכותני, תוך דגש על סוגיות אתיות, יחסי כוח ורפלקסיביות של החוקרת.

דרישות הקורס:

נוכחות רציפה, השתתפות פעילה, קריאה של הטקסטים והכנתם לדיון בכיתה, הגשת עבודות.

הרכב הציון:

עבודות קטנות – 50%.

עבודה מסכמת – 50%.

תכנית הקורס:

(כל הטקסטים שרוקים באתר הקורס במודל – moodle)

מבוא: מחקר פמיניסטי ומתודולוגיות מחקר פמיניסטיות

הקר דפנה, מיה לביא-אגיא ומיכל קרומר-נבו, "הזמנה לדיון במתודולוגיות מחקר פמיניסטיות", **מתודולוגיות מחקר פמיניסטיות**, עורכות: מיכל קרומר-נבו, מיה לביא-אגיא, דפנה הקר, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2014, עמ' 7-22

לורד אודרי, "כלי האדון לעולם לא יפרקו את ביתו של האדון", תרגום: עדנה גורני, **ללמוד פמיניזם: מקראה**, עורכות: דלית באום, דלילה אמיר, רונה ברייר-גארב, יפה ברלוביץ, דבורה גריינמן, שרון הלוי, דינה חרובי, סילביה פוגל-ביז'אווי, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2006, עמ' 192-194

מדע, אובייקטיביות ואפיסטמולוגיה פמיניסטית

Harding Sandra, "Feminism, Science, and the Anti-Enlightenment Critiques", **Women, Knowledge, and Reality: Explorations in Feminist Philosophy**, edited by Ann Garry and Marilyn Pearsall, New York and London: Routledge, 1996, pp. 298-320

ינאי ניצה, "שאלת המדע בפמיניזם – סנדרה הארדינג וסוגיית החקירה המדעית בפמיניזם", **דרכים לחשיבה פמיניסטית: מבוא ללימודי מגדר**, עורכות: ניצה ינאי, תמר אלאור, אורלי לובין וחנה נווה, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2007, עמ' 351-391

Haraway Donna, "Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective", **Feminist Studies** 14.3, 1988, pp. 575-599

סוציאליזם ומרקסיזם

הרטסוק ננסי, "נקודת המבט הפמיניסטית: הכשרת הקרקע למטריאליזם היסטורי פמיניסטי", תרגום: דפנה רוזנבלוט, **ללמוד פמיניזם: מקראה**, עורכות: דלית באום, דלילה אמיר, רונה ברייר-גארב, יפה ברלוביץ, דבורה גריינמן, שרון הלוי, דינה חרובי, סילביה פוגל-ביז'אווי, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2006, עמ' 195-222

פסיכואנליזה

Rowley Hazel and Elizabeth Grosz, "Psychoanalysis and Feminism", **Feminist Knowledge: Critique and Construct**, edited by Sneja Gunew, London and New York: Routledge, 1990, pp. 175-204

קריסטבה ז'וליה, "סטאבט מאטר", **סיפורי אהבה**, תרגום ואחרית דבר: מיכל בן-נפתלי, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2006, עמ' 227-254

פוסט-סטרוקטורליזם ודקונסטרוקציה

Scott Joan W., "Deconstructing Equality-Versus-Difference or, The Uses of Poststructuralist Theory for Feminism", **Feminist Studies** 14.1, 1988, pp. 32-50

פוסט-קולוניאליזם, גזע, אתניות ולאומיות

Collins Patricia Hill, "Learning from the Outsider Within: The Sociological Significance of Black Feminist Thought", **Social Problems** 33.6, 1986, S14-S32

מוהנטי צ'נדרה טלפדה, "תחת עיניים מערביות: הגות פמיניסטית ושיחים קולוניאליים", תרגום: רונה ברייר-גארב, **ללמוד פמיניזם: מקראה**, עורכות: דלית באום, דלילה אמיר, רונה ברייר-גארב, יפה ברלוביץ, דבורה גריינימן, שרון הלוי, דינה חרובי, סילביה פוגל-ביז'אוי, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2006, עמ' 415-442

דהאן-כלב הנרייט, "פמיניזם מזרחי, פוסט-קולוניאליזם וגלובליזציה", **תרבות דמוקרטית** 10, 2006, עמ' 135-161

אבורביעה-קוויידר סראב ונעמי וינר-לוי, "המרחב הפלסטיני, הישראלי והעצמי: מבט מחודש על זירות התמודדות של נשים פלסטיניות בישראל", **המשפט** ט"ז 2011, עמ' 375-398

גברים וגבריות

Layland Joyce, "On the Conflicts of Doing Feminist Research into Masculinity", **Feminist Praxis: Research, Theory and Epistemology in Feminist Sociology**, edited by Liz Stanley, London and New York: Routledge, 1990, pp. 125-133

יסעור-בורוכוביץ דלית, "רק אם יש לה ציצים גדולים: אוטו-אתנוגרפיה על יחסי חוקרת אישה ונחקרים גברים", **המשפט** ט"ז 2011, עמ' 375-398

פרפורמטיביות וקוויריות

Butler Judith, "Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory", **Performing Feminisms: Feminist Critical theory and Theatre**, edited by Sue-Ellen Case, Baltimore and London: The John Hopkins University Press, 1990, pp. 270-282

זיו עמליה, "לחצות את גבולות המגדר, לבגוד בגבולות הלאום: הפוליטיקה הפרפורמטיבית של 'כביסה שחורה'", **פערי אזרחות: הגירה, פריון וזהות בישראל**, עורכים: יוסי יונה ואדריאנה קמפ, ירושלים ותל-אביב: מכון ון ליר והקיבוץ המאוחד, 2008, עמ' 290-320

משעלי יעל, "את בכלל לא נראית: הרחקת הנשיות ממרחבים פמיניסטיים, לסביים וקוויריים", **היכן אני נמצאת? פרספקטיבות מגדריות על מרחב**, עורכת: רוני הלפרן, אבן יהודה: רכס, 2013, עמ' 379-419

כתיבה פמיניסטית

לחובר עינת, "ביוגרפיה נשית = מעשה פמיניסטי?", **מתודולוגיות מחקר פמיניסטיות**, עורכות: מיכל קרומר-נבו, מיה לביא-אג'אי, דפנה הקר, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2014, עמ' 54-76

קרומר-נבו מיכל ומירית סידי, "פמיניזם, כתיבה מחקרית ואחרות", **מתודולוגיות מחקר פמיניסטיות**, עורכות: מיכל קרומר-נבו, מיה לביא-אג'אי, דפנה הקר, תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, 2014, עמ' 229-247

בהצלחה!